

TRANSPARENCY INFO

administrația
publică în
perspectiva
Europa 2020

eficiența administrației publice

Prin Strategia Europa 2020 statele membre UE sunt îndemnate să ia măsurile necesare pentru ca administrația publică să fie una eficientă, care să răspundă nevoilor cetățenilor și mediului de afaceri, chiar și în condițiile unui buget restrâns. De altfel, tema este una din prioritățile anunțate de Comisia Europeană pentru acest an.

În Analiza anuală a creșterii pentru 2015, aprobată de CE la finalul anului trecut, se precizează că “îmbunătățirea eficienței în administrația publică rămâne o provocare în marea majoritate a statelor membre”, având în vedere condiții de austeritate bugetară.

România nu face excepție de la această situație. Mai mult decât atât, prin recomandările specifice făcute țării noastre cu fiecare raportul semestrial, Comisia Europeană menționează inevitabil îmbunătățirea situației la acest capitol. Anul trecut de exemplu se preciza că România trebuie “să intensifice eforturile”, inclusiv prin îmbunătățirea transparenței, a integrității și a răspunderii.

În cel mai recent raport dat publicității în cadrul semestrului european 2015, Comisia atrage atenția României că ineficiența administrației publice și corupția au reprezentat anul trecut o povară asupra mediului de afaceri.

Subiectul este cunoscut la nivel național, iar în Programul Național de Reformă aprobat de autoritățile de la București în aprilie 2014 se vorbește chiar de o prioritate strategică. “Creșterea eficienței și transparenței administrației publice, alături de îmbunătățirea mediului de afaceri, se înscriu în categoria priorităților strategice pe termen scurt, menite să contribuie, în mod direct, la asigurarea condițiilor pentru atingerea țintelor asumate în contextul Strategiei Europa 2020”.

De altfel, în Acordul de Parteneriat propus de România pentru perioada de programare 2014-2020, eficiența și eficacitatea administrației se află printre elementele-cheie pentru investițiile FESI, alături de orientarea către nevoile cetățenilor, profesionalismul și motivarea resurselor umane.

Ce înseamnă o administrație publică eficientă? România are un Plan Național de Reformă aprobat în 2014, ca și o Strategie pentru consolidarea administrației publice 2014-2020. Important este ca aceste obiective să fie puse în aplicare. Care sunt pașii de urmat? Analizăm în paginile următoare cele mai recente recomandări făcute de Comisia Europeană ca și câteva priorități asumate de România pentru anul curent.

În numărul acesta

EDITORIAL

Eficiența administrației publice p. 2

LEGISLAȚIE

Strategia pentru Administrația Publică p. 3

BUNE PRACTICI

Raportul de țară pentru România p. 5

EVENIMENTE

Următorii pași în cadrul semestrului european p. 7

strategia pentru administrația publică

La nivel național este în implementare strategia pentru consolidarea administrației publice 2014-2020, aprobată în luna octombrie 2014 prin Hotărâre de Guvern, strategie care are drept obiectiv „o administrația publică eficientă și receptivă la nevoile societății”.

Este vorba de primul document de acest tip aprobat de Executiv după aderarea la Uniunea Europeană. Alte două documente similare au mai fost aplicate în perioada de preaderare, în 2001-2003, respectiv 2004-2006.

Unul din obiective asumate în prezent este acela de implementare a unui management performant în administrația publică. Cum poate fi realizat? Prezentăm doar câteva măsuri punctuale cuprinse în strategie: redefinirea sistemului de formare profesională a funcționarilor publici; transparența procesului decizional; promovarea eticii și integrității în administrația publică.

1. Pentru redefinirea sistemului de formare profesională a funcționarilor publici se recomandă profesionalizarea activității de consiliere din cadrul cabinetelor demnitarilor.

“Profesionalizând această categorie de angajați, ca urmare a participării la o serie de cursuri/sesiuni de instruire cu privire la specificul domeniului/activității pentru care

aceștia sunt angajați ca și consilieri, este de așteptat ca factorul politic, independent de pregătirea sa inițială, să fie mai bine informat cu privire la rolul său, la obligațiile asumate odată cu preluarea conducerii unei instituții cu rol, obiective, și de cele mai multe ori, direcții de acțiune predefinite, la modalitățile practice pe care le are la dispoziție pentru a interveni și la limitele intervențiilor sale”, se precizează în strategie. Ca termen, până în decembrie 2015 trebuie stabilite cadre de competențe, urmând ca un an mai târziu să fie definite standardele de pregătire.

2. În vederea consolidării transparenței procesului decizional, executivul are în vedere modificarea legislației privind transparența decizională - Legea 52/2003 și Legea administrației publice locale 215/2001 „în sensul instituirii unor sancțiuni individuale (cu identificarea autorităților și procedurii constatatoare) de ordin disciplinar și de altă natură pentru încălcarea cerințelor de transparență”.

De asemenea, un alt obiectiv este „crearea la nivelul legii transparenței decizionale a unei proceduri suplă și eficiente”. Termenul propus este finalul anului curent. Anual, vor fi prezentate guvernului rapoarte privind transparența decizională de la nivelul administrației publice centrale.

3. Un capitol important în strategie este dedicat promovării eticii și integrității în administrația publică.

În vederea promovării eticii și integrității la nivelul personalului din administrația publică, sunt propuse mai multe măsuri, care vor trebui implementate până în decembrie 2016:

- Actualizarea cadrului general de stabilire și monitorizare a respectării normelor de conduită, precum și a mecanismelor instituționale actuale de implementare a prevederilor legale privind conduita personalului din administrația publică;
- Formarea și informarea consilierilor de etică din autorități și instituții publice, prin intermediul unui program de formare standardizat;
- Introducerea de măsuri legislative și procedurale în scopul dezvoltării unei culturi organizaționale caracterizate prin etică și integritate în ceea ce privește aplicarea de politici/strategii de resurse umane la nivel instituțional.

Obiectivele privind promovarea eticii și integrității în administrația publică sunt parte dintr-un concept mai larg inclus în Strategia Națională Anticorupție.

INFO PLUS

Europa 2020 este strategia aprobată la nivelul Uniunii Europene în 2010, contextul crizei economice, prin care Uniunea își propune să creeze condițiile favorabile pentru “o creștere economică inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”.

Statele membre s-au angajat să transpună la nivel național obiectivele incluse în strategie, prin Programul Național de Reformă.

Pentru ca întregul concept să fie unul unitar, Comisia Europeană analizează programele naționale de reformă și oferă recomandări fiecărui stat membru.

raportul de țară pentru România

În 2011, Pactul de Stabilitate și Creștere al Uniunii Europene a fost întărit prin pachetul normativ „Six-Pack”. Astfel, cu instrumente puternice la dispoziție, cadrul de guvernare economică al Uniunii Europene își propune să detecteze, să prevină și să corecteze tendințele economice problematice, cum ar fi deficitele excesive sau nivelurile ridicate ale datoriei publice, care îngreunează creșterea și pun economia în pericol.

Procedura de Dezechilibru Macroeconomic, este parte a „six-pack” și este un mecanism de monitorizare, pentru identificarea timpurie a potențialelor riscuri, prevenirea dezechilibrelor și corectarea celor existente. În fiecare an, este întocmit Raportul Mecanismului de Alertă, cu scopul de a identifica statele care necesită o analiză aprofundată, realizată în raportul de țară. Pe baza raportului de țară sunt mai apoi luate măsuri în funcție de amploarea dezechilibrelor constatate. În Raportul Mecanismului de Alertă de la sfârșitul anului 2014, 16 țări au fost identificate ca prezentând potențiale dezechilibre, printre care și România, pentru care anul acesta s-a realizat pentru prima oară o analiză aprofundată.

Raportul pentru România indică progrese limitate și vulnerabilități persistente, privind o serie de aspecte. Astfel, raportul notează, printre altele: deficiențe în mediul de afaceri și efectul acestora asupra capacității României de investiție și export; limitarea datoriei publice cu menținerea anumitor vulnerabilități; conformitate fiscală limitată și politici fiscale instabile; îmbunătățiri în dinamica pe piața muncii, concomitent cu sărăcie și excluziune socială care continuă să afecteze o bună parte a populației; efectele deficiențelor din administrația publică asupra mediului de afaceri.

Observăm că administrația publică deficitară și cadrul legislativ instabil sunt puncte asupra cărora raportul atrage atenția, arătând că lipsurile din aceste domenii atrag efecte negative asupra mediului de afaceri și per total, țin în loc economia țării. Raportul descrie capacitatea administrativă ca fiind scăzută, fragmentată, cu delegări neclare de responsabilități. Acest lucru se reflectă și în scorurile sub media UE, pe care România le obține la multe capitole cheie privind guvernarea. Tot capacitatea administrativă deficitară întârzie reformele structurale și determină rata scăzută de absorbție a fondurilor europene. Comisia apreciază că ne putem aștepta la îmbunătățiri în domeniu dacă Strategia pentru Administrația Publică va fi implementată în mod eficient. Nu doar ineficiența administrației publice ci și corupția reprezintă un obstacol real în calea mediului de afaceri.

Un alt aspect important este volumul de muncă din justiție, care rămâne foarte ridicat. Este totuși îmbucurătoare tendința de scurtare a timpului de judecată a cazurilor de drept civil. Raportul arată și că profesionalismul și calitatea sistemului judiciar sunt în creștere, dar semnalează o lipsă a predictibilității deciziilor, ceea ce reprezintă un motiv de îngrijorare pentru mediul de afaceri. Această consecvență deficitară a jurisprudenței își are rădăcinile în lipsa de coerență și calitate a legislației. Nu în ultimul rând, independența judiciară continuă să fie amenințată de presiuni exercitate asupra instituțiilor cheie.

Aceste aspecte relevate în raportul de țară confirmă că, departe de a fi determinată strict de factori financiari și fiscali, stabilitatea macroeconomică a României depinde în bună măsură de cadrul legislativ, administrația publică, sistemul judiciar și capacitatea de a lupta împotriva corupției.

Următorii pași

În cadrul semestrului european

martie

Este analizat stadiul îndeplinirii obiectivelor strategiei Europa 2020, în cadrul reuniunii de primăvară a Consiliului European.

Comisia Europeană publică o evaluare a situației economice, a programelor de reformă și a eventualelor dezechilibre posibile, pentru fiecare stat membru al UE.

aprilie

Fiecare stat membru aprobă programul de stabilitate/de convergență, ca și programul național de reformă care transpune practic la nivel național obiectivele Europa 2020.

mai

În baza analizei efectuate în luna martie, Comisia Europeană propune recomandări specifice fiecărui stat membru, în domenii considerate prioritare pentru următorul an, propunerile fiind discutate în cadrul Consiliului UE.

iunie / iulie

Recomandările specifice fiecărei țări sunt aprobate oficial de Consiliul UE. "Dacă recomandările nu sunt urmate în termenul indicat, UE le poate adresa statelor membre în cauză avertismente politice. În cazul în care se înregistrează dezechilibre macroeconomice sau bugetare excesive, se pot aplica stimulente și sancțiuni".

Bibliografie

Comisia Europeană: Raportul de
Țară pentru România 2015, în
cadrul semestrului european

[http://ec.europa.eu/
index_ro.htm](http://ec.europa.eu/index_ro.htm)

Transparency International România
Bulevardul Nicolae Bălcescu 21, etaj 2
010044 București, România
telefon: +4 031 6606 000 / +4 021 317 71 70
fax: +4 031 6606 006 / +4 021 317 71 72
email: office@transparency.org.ro
www.transparency.org.ro